

Podsumowanie spaceru badawczego zorganizowanego w ramach projektu „Nowa jakość konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym”

Podstawa prawna:

1. Uchwała Nr 221/XXXV/2017 Rady Miasta Podkowa Leśna z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu określającego zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Podkowa Leśna (ze zmianami)
2. Zarządzenie Nr 99/2017 Burmistrza Miasta Podkowa Leśna z dnia 18 września 2017 r. w sprawie konsultacji społecznych z mieszkańcami Miasta Podkowa Leśna w zakresie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Podkowa Leśna

W ramach prowadzonego procesu pogłębionych konsultacji społecznych w zakresie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Podkowa Leśna w dniu 29.09.2017 r. zorganizowano spacer badawczy, który przybrał formę objazdu miasta wozami konnymi. Funkcję przewodnika pełnił historyk i regionalista – Pan Oskar Koszutski.

Celem tej formy konsultacji było:

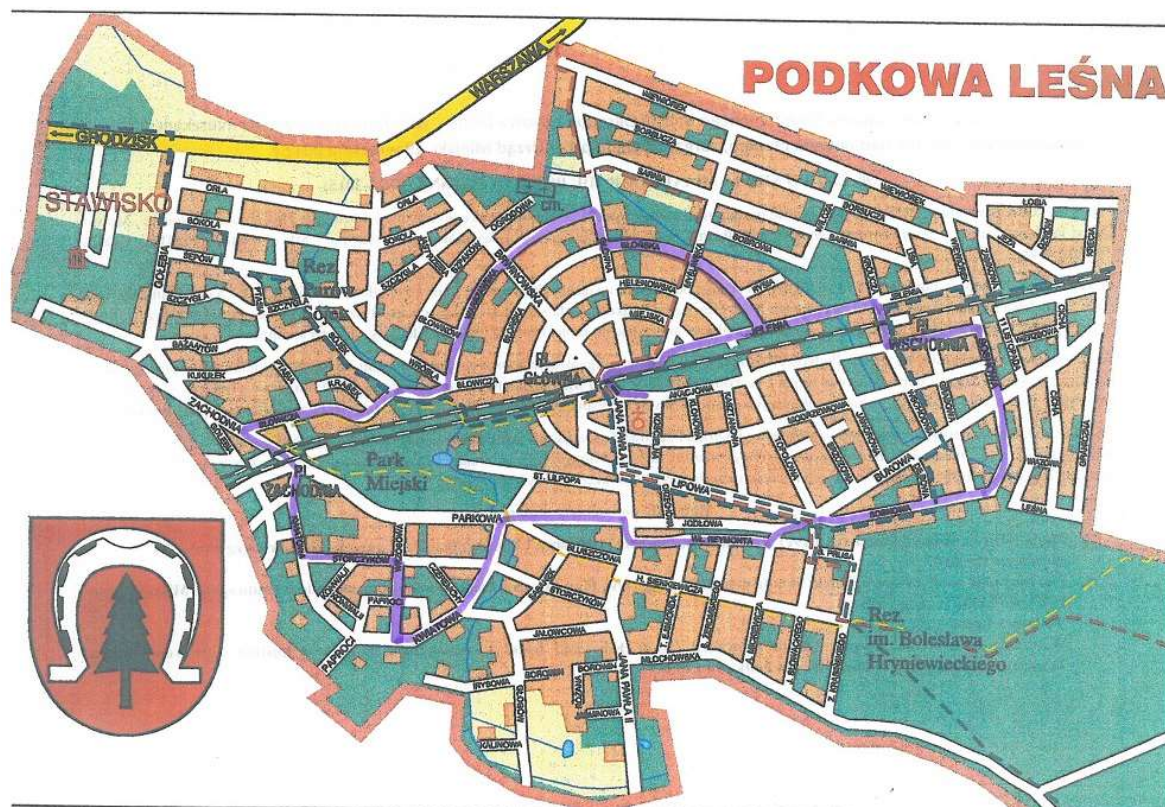
- a) przybliżenie uczestnikom konsultacji historii powstania Podkowy Leśnej i przedstawienie założeń pierwszego planu miasta autorstwa arch. A. Jawornickiego,
- b) dokonanie porównania pierwotnych założeń planistycznych ze stanem istniejącym i podjęcie refleksji nad niezrealizowanymi założeniami historycznego planu, które mogłyby i powinny zostać odtworzone,
- c) poznanie odczuć i identyfikacja potrzeb użytkowników przestrzeni miejskiej.

Faza przygotowawcza:

Informacja o organizacji spaceru została umieszczona na stronie internetowej www.podkowalesna.pl oraz na profilu Urzędu Miasta Podkowa Leśna na portalu społecznościowym facebook. Na tablicach ogłoszeń w urzędzie oraz na terenie miasta powieszono plakaty informacyjne; w urzędzie dostępne były również ulotki. O organizacji spaceru informowano także osoby, które w dniach 21-27 września odwiedzały punkt konsultacyjny.

Przebieg spaceru:

Spacer badawczy odbył się w dniu 29.09.2017 r. – start objazdu wyznaczono na godzinę 16.00. Miejscem zbiórki i początkowym punktem na trasie objazdu była siedziba Urzędu Miasta Podkowa Leśna.

Rysunek 1. Trasa objazdu

Objazd trwał w sumie ok. 1,5 godziny; wzięło w nim udział ponad 20 osób, w tym troje dzieci. Każdy uczestnik otrzymał materiały pomocnicze (w tym mapki) przygotowane przez przewodnika.

Przewodnik rozpoczął swoją opowieść od przybliżenia idei miast ogrodów i postulatów głoszonych przez ich twórców. Następnie przedstawił uczestnikom objazdu historię powstania Podkowy Leśnej ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu przestrzennego. W swej narracji wielokrotnie nawiązywał do tworzonych przez lata opracowań planistycznych i zmian, które zachodziły w ich kolejnych wersjach.

Podczas kilku przystanków na trasie objazdu, wykorzystując materiały przygotowane przez przewodnika, uczestnicy konsultacji mogli sprawdzić faktyczny stopień realizacji założeń planu A. Jawornickiego. Zastanawiali się również nad tym, które z elementów pierwotnej koncepcji mogą i powinny zostać odtworzone.

Rysunek 2. Uczestnicy konsultacji przed rozpoczęciem objazdu

Zagadnienia, na które zwracano uwagę w czasie objazdu:

- pustostany oraz budynki stylem i gabarytem odbiegające od otoczenia i zaburzające charakter miejsca – zastanawiano się nad działaniami, które mogą zostać podjęte w celu ochrony i podniesienia estetyki miasta,
- parametry i wskaźniki zagospodarowania terenów zapisane w obowiązujących dokumentach planistycznych,
- urządzenie ulic i organizacja ruchu w mieście,
- nazwa i charakter miasta – Podkowa Leśna nazywana jest przez wielu najlepiej zachowaną realizacją idei miasta ogrodu w Polsce. Często zapomina się jednak o członie "ogród". Należy pomyśleć o możliwych działaniach zmierzających do przywrócenia ogrodowego charakteru miasta (np. nasadzenia kwiatów),
- zachowanie istniejącego układu urbanistycznego i odtworzenie części elementów pierwotnego założenia, które uległy zatarciu bądź nie zostały zrealizowane - w czasie objazdu wielokrotnie podkreślono, że układ urbanistyczny, zieleń i zabudowa Podkowy Leśnej objęte są ochroną konserwatorską wynikającą z wpisu do rejestru zabytków. Wartością nadrzędną tworzonego dokumentu planistycznego powinna być ochrona istniejącej struktury

przestrzennej miasta. Należy również podjąć starania w celu odtworzenia kształtu i ponownego wyznaczenia elementów pierwotnego założenia urbanistycznego miasta (np. okrągłego placu u zbiegu ul. Głównej i ul. Sarniej, czy placu w ul. Storczyków) poprzez dostosowanie linii ogrodzeń do granic własnościowych, wprowadzenie nasadzeń i elementów małej architektury,

- podział Podkowy na północną i południową - zastanawiano się nad możliwymi sposobami zniwelowania sztywnego podziału miasta wynikającego z przebiegu linii kolejki WKD. Wśród zgłoszonych pomysłów pojawiła się odważna wizja przykrycia torów kolejki WKD i utworzenia w tym miejscu pieszego deptaka oraz możliwość organizacji dodatkowych przejść pieszo-rowerowych pod torami,

- ograniczona dostępność Lasu Młochowskiego - zwrócono uwagę na brak połączenia z Lasem od ul. Sosnowej i od ronda u zbiegu ulic Bukowej, Topolowej, Sosnowej i Alei Lipowej.

Rysunek 3 i 4. Uczestnicy konsultacji w trakcie trwania objazdu

Objazd miasta pozwolił uczestnikom konsultacji spojrzeć na Podkowę Leśną z innej, nowej perspektywy. Mieszkańcy opuścili na chwilę wymiar codziennych doświadczeń by wcielić się w rolę turystów. Dzięki opowieściom przytaczanym przez przewodnika poznali genezę powstawania całego miasta i poszczególnych przestrzeni, z których na co dzień korzystają. Ujrzeli Podkowę w szerszej skali. Droga, którą codziennie pokonują udając się do pracy, czy park, w którym spędzają wolne popołudnia, przestały być tylko przestrzeniami ich codziennej aktywności. Stały się elementem większej, pieczołowicie zaplanowanej całości. Całości tworzącej tożsamość lokalną i unikalny charakter miejsca. Zapisy nowego Studium muszą zapewniać ochronę stanu istniejącego przy jednoczesnym stworzeniu warunków do lepszego wykorzystania walorów miasta.